

LIENA BRITĀNE

Tautas mīlestību ROMUALDS ANCĀNS ieguva, atveidojot Jāzepa lomu filmā «Limuzīns Jāņu nakts krāsā». Par sevi Ancāns atgādinās arī Jāņa Streiča jaunajā filmā «Rudens rozēs», kuras pirmizrāde būs tieši aktiera 60. dzimšanas dienas priekšvakarā. Un, lai gan patlaban reklāmās redzams pie daktera, izklausīnot sirdi, patiesībā **ar sirdi Romualdam Ancānam viss kārtībā.**

Aktieris, kas būvē mājas

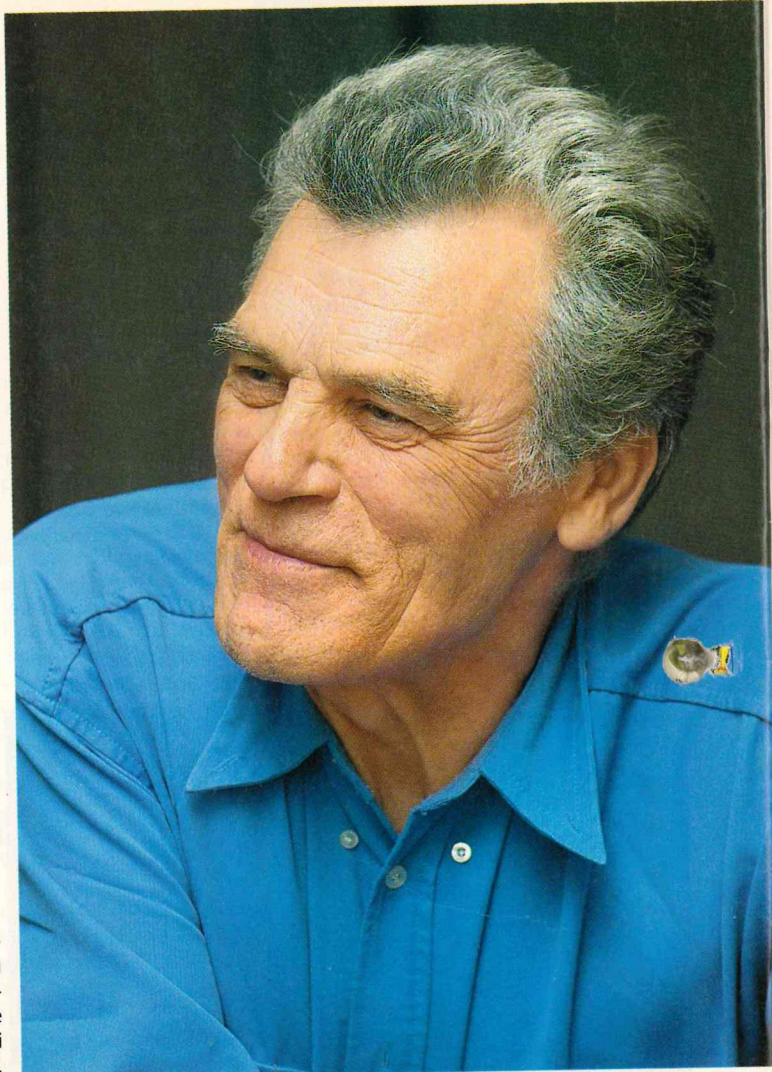
Pirmā aprīļa bērns

Kad 1944. gadā tēvs ragavās vedis Romualda mammu uz Livānu slimnici, jaunā māmiņa tur atraidīta – esot pilns ar ievainotajiem. Braukūši atpakaļ, bet, tā kā mazais Romualds bija nolēmis nākt pasaulē tieši to-

dien, iebraukūši kādās lauku mājās, un tuvējā vecmāte puīsi saņēmusi šai pasaulē. «Pirmais ir baigi labais datums, cilvēki jokoja, mēnās, errojās,» smeļ jubilārs. Svinības viņš īpaši nepļāno, jo neesot jau pirmais apaļais cīpars. «Šai dienā nedarišu neko, sēdēšu mājās, cerams, ka man uzvārīs kafiju, varbūt māsa torti uzceps, jāpiezvana un jāpajautā, kā viņai ar miltiem...»

Lai gan Romualda bērība pagājusi grūtā laikā, dzimšanas diena svinēta vienmēr, labākā dāvana esot bijusi drauga atnestā grāmata, jo aktieris bijis liels lasītājs. «Nebija elektrības, tikai petrolejas lampas, vecmamma allaž bārās – kad beigšu dedzināt to guntiņu,» atceroties bērību, PDz stāsta jubilārs. Īpaši mēnās ar aprīļa jokiem jubilejās neesot, laikam žēlots, ja nu kādreiz bikses bijušas «pārplīsušas» vai mugura «netīra», bet liela tukša kaste ar pliku *april!* dāvanā neesot gan bijusi. «Nevar jau tā teikt, ka kāds neatnes...» nosmaida jubilārs. «Neesmu arī aicinājis ciemos un pats mucis prom – ko savā dzimšanas dienā mēnāšos, ja citi mēnā, tad gan man prieks par to!» Kā pirmā atmiņa prātā palicis jaunākais brālis gada vecumā. Bijusi vasaras pēcpusdiena, un brālis sēdējis pliku dibenu uz grīdas, ēdis un spēlējis ar malkas pagalītēm. «Tā bilde kā fotogrāfija iespiēdusies prātā, man toreiz bija divi gadi.» Tagad Ancāns pie brāļa brauc ciemos uz Livāniem, kur viņš saimnieko tēva mājās. «Aizbraucu kādu juntu pielāpīt, paciemošies.» Tā ir bērības atmiņu vieta.

Pirmā bilde: «Tāds biju baltkrievu filmā par itāļu mafiju. Mans varonis bija Čezare, un, lai gan mana epizode nebija liela, šo bildi bieži izmantoja filmas raksturošanai, atceras Romualds Ancāns. Otrā bilde no «Mosfilm» trīsdesmitgadsimta televīzijas filmas – politiska detektīva «Dokuments R». «Liekas, tā nebija slikta filma, spēlējām amerikāņus, un es biju senators.»

No Konservatorijas uz Daili

Romualds Ancāns prot runāt latgaliski, un no dzimtās vides viņam pūrā muzikalitāte – tai pusē neesot gandrīz neviena, kas pašmācības ceļā nebūtu apguvis kāda mūzikas instrumenta spēli. Pašam arī patīcis dziedāt un tāpēc savulaik pat Konservatorijas vokālistos iestājies, tomēr balss diapazons izrādījies ne tik plašs, kā vajadzētu. Pārgājis uz Kinoaktieru studiju, un no trīsdesmit gadu vecuma ir aktieris. «Spēlējām, arī būdami studenti, bet pirmā loma Dailes kolektīvā – citā nemaz ar neesmu bijis – bija lugā «Īsa pamācība mīlēšanā». Spēlēju Kalēju, kolēģis saslima, un tā tiku pie šīs lomas. Tā nu Kalējs biju visu lugas dzīvi – kādas trīsdesmit izrādes bija, forši! Kā braukājām viesizrādēs, arī uz Maskavu!»

Pēdējā izrāde, ko jubilārs spēlēja Dailē, – Jāņa Streiča iestudētā «Zāra Leandere». «No teātra mani neizmeta, aizgāju pats... Tas bija 90. gadu sākums, īpaši nebija ko spēlēt, naudiņas arī nebija – bez naudas ar dzīvot, kad ir ko spēlēt, jo tad aizmirstas paēst, bet, kā nav ko spēlēt, tā ēst gribas,» PDz stāsta Ancāns. Protams, reizēm ļoti griboties uzskatīt uz skatuves, īpaši, kad televīzijā paskatoties, ko kolēģi dara. «Tad bišķi sagriežas,» atzīstas jubilārs. «Filmēšana ir citādi, protams, dvēseli var atveldzēt, bet tās nav salīdzināmas lietas. Vēl ļoti gribētos ar Eidi (Eduardu Pāvulu – PDz) kaut ko nospēlēt, nu dikti gribētos, jo viņš ir kolosāls partneris, veidot dialogu ar viņu nav problēmu, viņš runā tā, ka... aizķer. Tad arī ir ko atbildēt, ir ko slēpt, ir ko atklāt, jo nevari saprast, par ko viņš runā, tekstu jau es dzirdu, bet kas viņam iekšā...» atzīstas aktieris, piebilstot, ka partneri viņam vienmēr gadījušies labi, īpaši no paša – Dailes slave-nās piektās – studijas. Lai gan dažāda vecuma, sapratušies labi. «Baigi labs kurss bijām, kā satiekamies, tā smejamies. Mums patika apcēlies, pasmieties – bez ļauna.» Tagad arī reizēm aizejot teātri paskatīties.

Uz vienu izrādi gāju divas reizes. Pirmo cēlienu noskatījos, tad uz bufeti, pēc tam gāju otrreiz otru cēlienu skatīties. Neteikšu, kas tā par izrādi, citādi domās, ka izrāde sliktā, tā bija normāla, bet ne manā stilā,» nosmaida Ancāns. Aktieris atzīst, ka teātri nebija ļoti ievērots, jo vairāk iznācis spēlēt ne milniekus, bet vienkāršus pozitīvus ierindas varoņus. Jāzeps – tas gan esot bijis kaut kas! Vienmēr viņš atcerēsies «Limuzīna» filmēšanu, jo tur visu laiku bijis tas smeķis, kas jūtams filmā. Arī režisors Jānis Streičs PDz atzīst, ka Ancāns ir viņa aktieris un viņam zināms jau no laika, kad mācījies arodskolā, kur Streičs vadījis pašdarbnieku pulciņu. Iestudējuši ludziņu «Čipolino piedzīvojumi». «Romualds spēlēja kurmiti – kopš tā laika viņš man ir simpātiskais, atklātais un sirsnīgais varonis,» tā Jānis Streičs, kuru Ancāns sauc par savu režisoru. «Mēs ļoti saprotamies. Viņš ļauj man darīties un improvizēt, jo zina, ko es varu. Protams, kādreiz ir nesaprašanās, bet tikai par darba lietām – viņš man neļauj palaisties, zina, kā es varu, un tad arī bišķi padzenā – nu vēl vienu dublīti uztaisīsim. Gatavu jauno filmu vēl neesmu redzējis, bet filmēšanas emocijas bija baigi labas, patiešām. Tā laukuma gaisotne, kad dzirdi vārdus «Motoru!», «Kamera!» – tev kā cirka zirgam ieskanas mūzika un iekšā viss notiek. Ir

Ar sievu ANNU un mazmeitu MONTU dēla mājās. Ar Annu Romualds ir kopā jau no 1972. gada. «Dēli jau lieli, aktieris nav neviens un celtnieks arī ne. Jaunākais gan četru gadu vecumā piedalījās izrādē «Tava labā slava». Piekrita tikai tadēļ, ka tiks uz bufeti. Sieva strādāja Kinostudijā, tāpēc viņai mana pasaule bija pazīstama. Tagad viņa jau pensijā, daudz un smuki ada – nekad neesmu pircis nevienu aditu džemperu vai jaku, bērni arī nav pirkuši,» sievu slavē jubilārs.

Streiča milulis

Aktieris atzīst, ka teātri nebija ļoti ievērots, jo vairāk iznācis spēlēt ne milniekus, bet vienkāršus pozitīvus ierindas varoņus. Jāzeps – tas gan esot bijis kaut kas! Vienmēr viņš atcerēsies «Limuzīna» filmēšanu, jo tur visu laiku bijis tas smeķis, kas jūtams filmā. Arī režisors Jānis Streičs PDz atzīst, ka Ancāns ir viņa aktieris un viņam zināms jau no laika, kad mācījies arodskolā, kur Streičs vadījis pašdarbnieku pulciņu. Iestudējuši ludziņu «Čipolino piedzīvojumi». «Romualds spēlēja kurmiti – kopš tā laika viņš man ir simpātiskais, atklātais un sirsnīgais varonis,» tā Jānis Streičs, kuru Ancāns sauc par savu režisoru. «Mēs ļoti saprotamies. Viņš ļauj man darīties un improvizēt, jo zina, ko es varu. Protams, kādreiz ir nesaprašanās, bet tikai par darba lietām – viņš man neļauj palaisties, zina, kā es varu, un tad arī bišķi padzenā – nu vēl vienu dublīti uztaisīsim. Gatavu jauno filmu vēl neesmu redzējis, bet filmēšanas emocijas bija baigi labas, patiešām. Tā laukuma gaisotne, kad dzirdi vārdus «Motoru!», «Kamera!» – tev kā cirka zirgam ieskanas mūzika un iekšā viss notiek. Ir

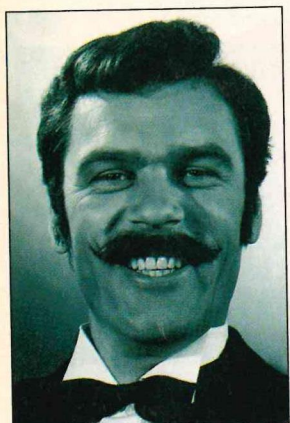
forši!» Aktieris stāsta, ka viņu suģestē filmēšanas laukuma gaisotne – papļāpāšana, kafijas pauzes. Protams, agrāk bijis vairāk laika pļāpāšanai, jo tad filmēšana ilgusi mēnešus četrus – tagad bijušas tikai desmit dienas un strādāts no agra rīta līdz vēlai naktij. «Biju ļoti pozitīvs tēls. Bagāts virs. Mēdzu teikt – ja par manu tēlu uzrakstītais *velk* uz sliktu pusi, man jāmeklē labās lietas, lai skatītājs redz patiesu tēlu,» jauno lomu analizē Ancāns, piebilstot, ka gribējies, lai tā būtu, jo, viņaprāt, cilvēks jau nepiedzimst ne labs, ne ļauns, vien apkārtējie padara viņu vai nu tādu, vai šādu vai arī nekādu.

Prot uzcelt gan mazmājiņu, gan pili

Romualds Ancāns domā, ka patiesībā jau dzīvē vairāk vai mazāk visi ir aktieri un kaut ko spēlē. «Varbūt Dievs būs mani apžēlojis un nebūs līcis to dzīvi pārāk nopietni uztvert. Vienkārši līcis domāt – nav jau tā dzīve nemaz tik sarežģīta,» prāto jubilārs, atzīstoties, ka sirdī 60 gados jau tā sajūta nemainoties, «kā mulķis biju, tā arī esmu palicis, dzīves uztvere nemainās, nāk klāt vien pieredze». Tagad viņš ir celtnieks un lielo gandarījumu saņem, ja uzbūvē māju un redz, ka paliek kas taustāms. Ja var iztikt bez palīgiem, vislabprātāk viņš strādā viens, jo īpaši nepatīkot strādāt kompānijā. Pārsvārā Ancāns piedalās privātmāju celtniecībā un māk uzcelt gan mazu mājiņu, gan pili, bet sanāk veikt arī remontdarbus. Profesija nebija jāapgūst no jauna, jo pirms aktiera gaitām viņš jau bija beidzis celtniecības arodskolu. ■

Jāņa Streiča filmas «Rudens rozēs» pirmizrāde būs 31. martā. Filmas kadrā redzams Ancāns ar aktrisi MAIJU DOVEIKU un AKVELĪNU LĪVMANI. «Akvelīna ir mana kursabiedrene – lai par viņu runātu, ir vai nu jārunā ļoti daudz, vai nemaz. Šovasar filmēšanā ļoti pafiložofējām par dzīvi,» atzīstas Ancāns.

Vectētiņš ar mazdēlu TOMU ERNESTU.

Lai gan Romualda bērība pagājusi grūtā laikā, dzimšanas diena svinēta vienmēr, labākā dāvana esot bijusi drauga atnestā grāmata, jo aktieris bijis liels lasītājs. «Nebija elektrības, tikai petrolejas lampas, vecmamma allaž bārās – kad beigšu dedzināt to guntiņu,» atceroties bērību, PDz stāsta jubilārs. Īpaši mēnās ar aprīļa jokiem jubilejās neesot, laikam žēlots, ja nu kādreiz bikses bijušas «pārplīsušas» vai mugura «netīra», bet liela tukša kaste ar pliku *april!* dāvanā neesot gan bijusi. «Nevar jau tā teikt, ka kāds neatnes...» nosmaida jubilārs. «Neesmu arī aicinājis ciemos un pats mucis prom – ko savā dzimšanas dienā mēnāšos, ja citi mēnā, tad gan man prieks par to!» Kā pirmā atmiņa prātā palicis jaunākais brālis gada vecumā. Bijusi vasaras pēcpusdiena, un brālis sēdējis pliku dibenu uz grīdas, ēdis un spēlējis ar malkas pagalītēm. «Tā bilde kā fotogrāfija iespiēdusies prātā, man toreiz bija divi gadi.» Tagad Ancāns pie brāļa brauc ciemos uz Livāniem, kur viņš saimnieko tēva mājās. «Aizbraucu kādu juntu pielāpīt, paciemošies.» Tā ir bērības atmiņu vieta.

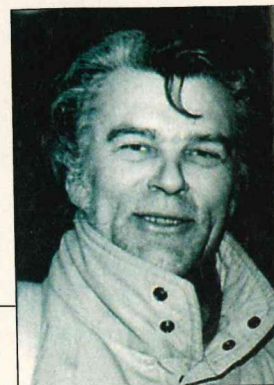
Pirmā bilde: «Tāds biju baltkrievu filmā par itāļu mafiju. Mans varonis bija Čezare, un, lai gan mana epizode nebija liela, šo bildi bieži izmantoja filmas raksturošanai, atceras Romualds Ancāns. Otrā bilde no «Mosfilm» trīsdesmitgadsimta televīzijas filmas – politiska detektīva «Dokuments R». «Liekas, tā nebija slikta filma, spēlējām amerikāņus, un es biju senators.»

Lai gan Romualda bērība pagājusi grūtā laikā, dzimšanas diena svinēta vienmēr, labākā dāvana esot bijusi drauga atnestā grāmata, jo aktieris bijis liels lasītājs. «Nebija elektrības, tikai petrolejas lampas, vecmamma allaž bārās – kad beigšu dedzināt to guntiņu,» atceroties bērību, PDz stāsta jubilārs. Īpaši mēnās ar aprīļa jokiem jubilejās neesot, laikam žēlots, ja nu kādreiz bikses bijušas «pārplīsušas» vai mugura «netīra», bet liela tukša kaste ar pliku *april!* dāvanā neesot gan bijusi. «Nevar jau tā teikt, ka kāds neatnes...» nosmaida jubilārs. «Neesmu arī aicinājis ciemos un pats mucis prom – ko savā dzimšanas dienā mēnāšos, ja citi mēnā, tad gan man prieks par to!» Kā pirmā atmiņa prātā palicis jaunākais brālis gada vecumā. Bijusi vasaras pēcpusdiena, un brālis sēdējis pliku dibenu uz grīdas, ēdis un spēlējis ar malkas pagalītēm. «Tā bilde kā fotogrāfija iespiēdusies prātā, man toreiz bija divi gadi.» Tagad Ancāns pie brāļa brauc ciemos uz Livāniem, kur viņš saimnieko tēva mājās. «Aizbraucu kādu juntu pielāpīt, paciemošies.» Tā ir bērības atmiņu vieta.

Lai gan Romualda bērība pagājusi grūtā laikā, dzimšanas diena svinēta vienmēr, labākā dāvana esot bijusi drauga atnestā grāmata, jo aktieris bijis liels lasītājs. «Nebija elektrības, tikai petrolejas lampas, vecmamma allaž bārās – kad beigšu dedzināt to guntiņu,» atceroties bērību, PDz stāsta jubilārs. Īpaši mēnās ar aprīļa jokiem jubilejās neesot, laikam žēlots, ja nu kādreiz bikses bijušas «pārplīsušas» vai mugura «netīra», bet liela tukša kaste ar pliku *april!* dāvanā neesot gan bijusi. «Nevar jau tā teikt, ka kāds neatnes...» nosmaida jubilārs. «Neesmu arī aicinājis ciemos un pats mucis prom – ko savā dzimšanas dienā mēnāšos, ja citi mēnā, tad gan man prieks par to!» Kā pirmā atmiņa prātā palicis jaunākais brālis gada vecumā. Bijusi vasaras pēcpusdiena, un brālis sēdējis pliku dibenu uz grīdas, ēdis un spēlējis ar malkas pagalītēm. «Tā bilde kā fotogrāfija iespiēdusies prātā, man toreiz bija divi gadi.» Tagad Ancāns pie brāļa brauc ciemos uz Livāniem, kur viņš saimnieko tēva mājās. «Aizbraucu kādu juntu pielāpīt, paciemošies.» Tā ir bērības atmiņu vieta.

Lai gan Romualda bērība pagājusi grūtā laikā, dzimšanas diena svinēta vienmēr, labākā dāvana esot bijusi drauga atnestā grāmata, jo aktieris bijis liels lasītājs. «Nebija elektrības, tikai petrolejas lampas, vecmamma allaž bārās – kad beigšu dedzināt to guntiņu,» atceroties bērību, PDz stāsta jubilārs. Īpaši mēnās ar aprīļa jokiem jubilejās neesot, laikam žēlots, ja nu kādreiz bikses bijušas «pārplīsušas» vai mugura «netīra», bet liela tukša kaste ar pliku *april!* dāvanā neesot gan bijusi. «Nevar jau tā teikt, ka kāds neatnes...» nosmaida jubilārs. «Neesmu arī aicinājis ciemos un pats mucis prom – ko savā dzimšanas dienā mēnāšos, ja citi mēnā, tad gan man prieks par to!» Kā pirmā atmiņa prātā palicis jaunākais brālis gada vecumā. Bijusi vasaras pēcpusdiena, un brālis sēdējis pliku dibenu uz grīdas, ēdis un spēlējis ar malkas pagalītēm. «Tā bilde kā fotogrāfija iespiēdusies prātā, man toreiz bija divi gadi.» Tagad Ancāns pie brāļa brauc ciemos uz Livāniem, kur viņš saimnieko tēva mājās. «Aizbraucu kādu juntu pielāpīt, paciemošies.» Tā ir bērības atmiņu vieta.

«Tas bija barikāžu laiks, un es, protams, biju Doma laukumā.»

Pavasara ceļojums ar Rīgas Jūras Līniju!

Kruīzs uz Stokholmu (B2 kajītē) tikai par **Ls 49**

pilsētas apskates ekskursija tikai par **Ls 59**

muzeja apmeklējums

Cena ir spēkā šajiem kruīziem: 29.-30.03., 5.-6.04., 12.-13.04., 21.-22.04., 28.-29.04., 3.-4.05. un 5.-6.05.

Cena ir spēkā garajiem kruīziem 2.-4.04. un 16.-18.04.

Cenā nav iekļauta ostas un termināla maksa (no 01.04. - Ls 8 vienai personai)

Tiekamies Stokholmā!

Rīgas Jūras Līnija, Rīgas Pasažieru osta, Eksporta ielā 3a; 1/c Mols, Krasta ielā 46, tālr. 7030210
Tālr.: 7205460, 7205458, fakss: 7205461, e-pasts: booking@rigasealine.lv www.rigasealine.lv